

תוכנית התערבות בטיפות חלב במחוז חיפה להעלאת שיעור איתור אלימות נגד נשים תוך שימוש בכלי מתוקף

ביאטריס אגרונסקי,¹ ד"ר סוניה חביב,² לילך גולדברג-קטן,² בתיה מג'ר,²

פרופ' ניהאיה דאוד¹

1 הפקולטה למדעי הבריאות, בית הספר לבריאות הציבור, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

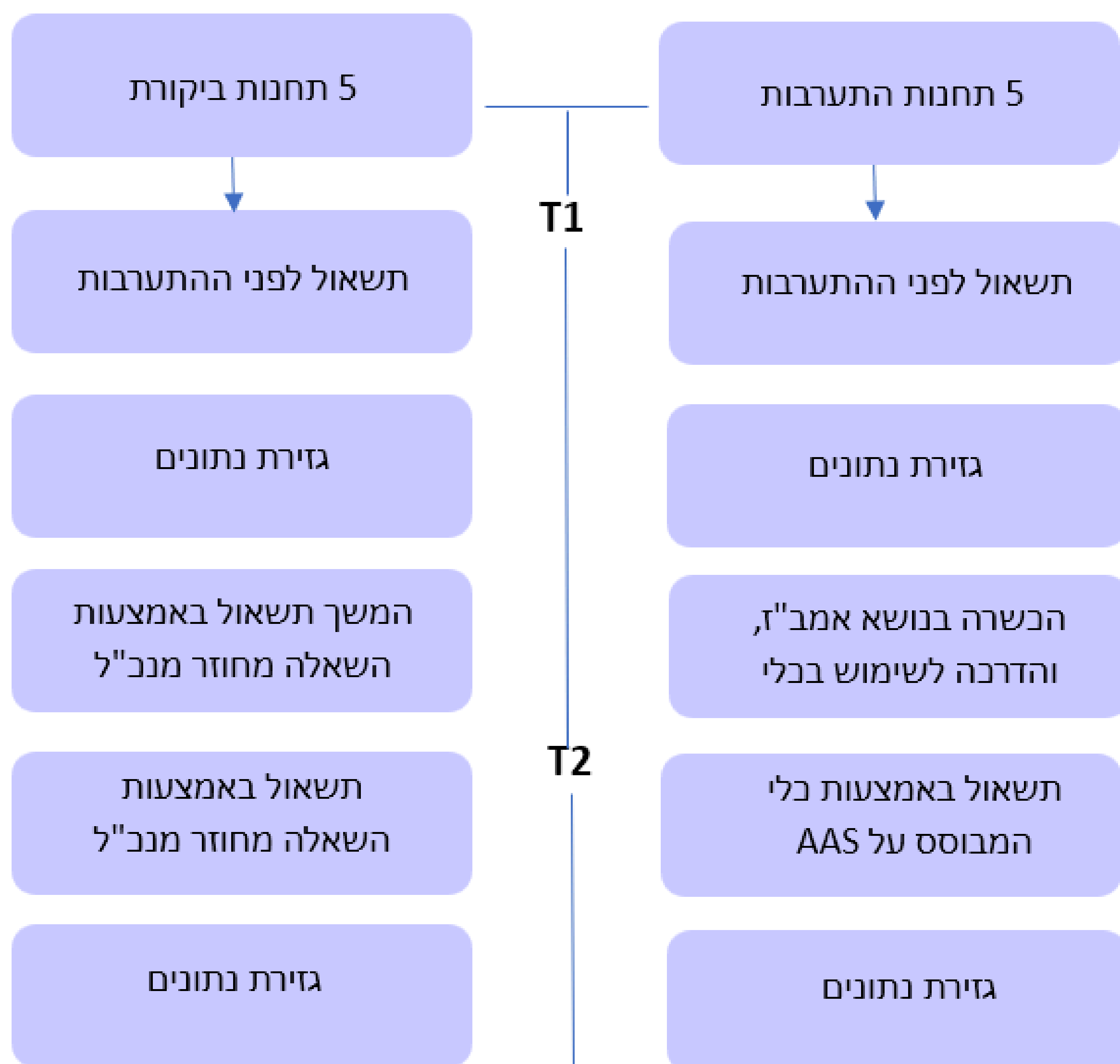
2 לשכת הבריאות המחוזית חיפה, משרד הבריאות

רקע

אלימות נגד נשים מצד בן הזוג (אמב"ז) מהווה בעיה קשה בבריאות הציבור. בישראל מתקיימת מדיניות תשאול אוניברסלי לאיתור נשים נפגעות אמב"ז. כיום התשאול נעשה באמצעות שאלה ישירה מתוך חוזר מנכ"ל משרד הבריאות. נתונים קיימים מצביעים על שיעור איתור נמוך באמצעות השאלה הישירה. מחקר ארצי קודם (Daoud et al. 2015) הצביע על היקף נמוך של תשאול וקבלת מידע על מקורות סיוע בקרב נשים נפגעות אמב"ז.

שיטות

מחקר התערבות ללא רנדומיזציה בטיפות חלב במחוז חיפה של משרד הבריאות-השוואה של האיתור וההפניה לשירותי סיוע בקרב נשים נפגעות אלימות בתחנות ההתערבות והביקורת לפני ואחרי ההתערבות

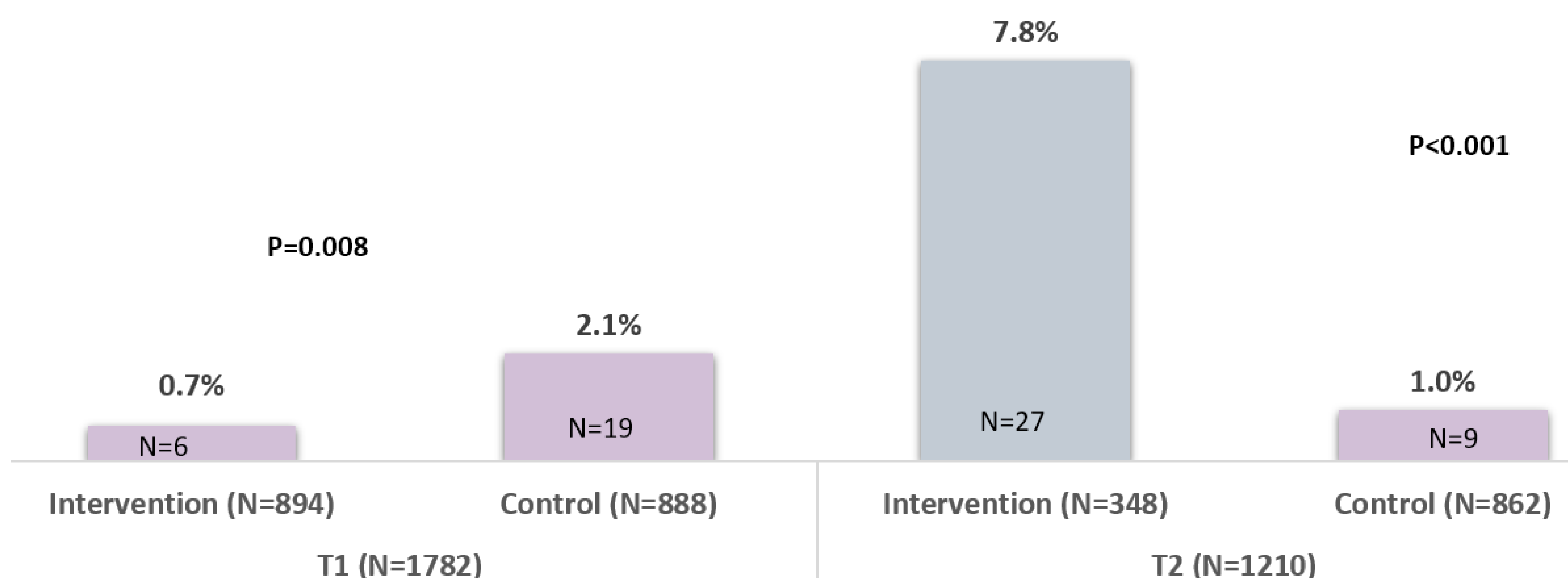

מטרות

- הערכה של תוכנית התערבות הכוללת הכשרת אחיות והטמעה של כלי חדש מתוקף לאיתור אמב"ז המבוסס על ה-AAS (Abuse Assessment Screening).
- השוואה של שיעור האיתור לפני ואחרי ההתערבות בתחנות ההתערבות והביקורת בקרב נשים המבקרות בטיפות חלב.

שיעור האיתור בתחנות התערבות והביקורת בזמן T1 ו-T2 בקרב כל המדגם

- שיעור הנשים המאותרות כנפגעות אלימות בתקופה שקדמה להתערבות (T1) עמד על 0.7% בתחנות ההתערבות ו-2.1% בתחנות הביקורת.
- בתקופה שאחרי ההתערבות (T2), שיעור הנשים המאותרות כנפגעות אלימות בתחנות ההתערבות עלה ל-7.8% ואילו בתחנות הביקורת עמד על 1.0%.
- נשים שאותרו כנפגעות אלימות (N=27) הופנו לשירותי סיוע ונוטרו על ידי האחיות במשך שנה.

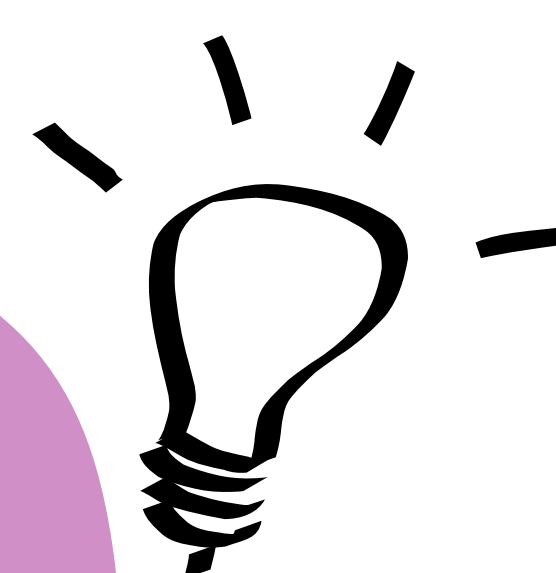
ממצאים מקבוצות המיקוד

חסמים

- קושי בהמשכיות הטיפול בנשים מאותרות וניהול מקרים של אמב"ז
- תשאול באמצעות הכלי מוסיף לעומס העבודה של האחיות
- קושי בשינוי תפיסות לגבי אמב"ז בקרב נשים ממעמד סוציו-אקונומי נמוך
- סטיגמה שלילית של הנשים לגבי שירותי סיוע

המלצות עתידיות

- צורך בקבלת משוב מנשים שפנו לרווחה
- הרחבת השירותים לנשים נפגעות אמב"ז
- חיזוק והרחבת הידע המקצועי
- העלאת מודעות בקרב צוותים רפואיים וקובעי מדיניות

גורמים תומכים

- הכלי נתפס על ידי האחיות כאפקטיבי
- הכלי מעלה מודעות לאמב"ז
- הכלי מעלה את שיעור האיתור
- הנגשה של הכלי לשפות שונות מאפשרת התאמה תרבותית ושפתית
- מידת קבלת הכלי על ידי הנשים

מסקנות והמלצות

- שימוש בכלי מתוקף לאיתור אמב"ז שבדק מעשים של אלימות לעומת שאלה בשגרה ששואלת על אלימות הוכיח את יעילותו בהעלאת שיעור האיתור.
- הטמעה של הכלי בטיפות חלב והכשרתן של האחיות, תאפשר עליה בשיעור האיתור והפניה לשירותי סיוע בקרב נשים נפגעות אמב"ז בישראל.

פרופ' ניהאיה דאוד, daoud@bgu.ac.il

ביאטריס אגרונסקי, pekarbe@post.bgu.ac.il

המחקר קיבל מענק מחקר של המדען הראשי של משרד הבריאות